

העם

תשוקה ושמה פיסגה

חוסני מובארכ הולך אל הפיסגה כמו שכפאו שר. פרס הולך אליה בתשוקה רוננת. זהו הבדל מהותי

יש? אין?

עד הרגע האחרון ממש נמשכו הדיונים, שבתוצאותיהם היה תלוי עצם קיום הפיסגה בין שימעון פרס וחוסני מובארכ.

היה זה מצב מוזר. הוא נכע מעובדת יסוד: לשני הצדדים היו אינטרסים שונים ומנוגדים.

הפעם המצב שונה בתכלית. לשימעון פרס יש עניין רחוף וחיוני בקיום הפגישה, כאירוע לשמו. היא נועדה להוות חוליה אחת בשרשרת של הצלחות ראוותניות, לקראת סיום תקופת-הכהונה של פרס כראש-הממשלה.

לחוסני מובארכ יש אינטרס שונה לגמרי. אין הוא יכול להרשות לעצמו להיראות כמו שנכע לישראל, בשעה שזו מחרימה את אש"ף ומתנגדת לחלוטין למתן זכות-ההגדרה העצמית לעם הפלסטיני.

לעומת זאת, אין חוסני מובארכ יכול גם להרשות לעצמו להרגיז את דעת הקהל האמריקאית ואת הקונגרס, שבו שולטים ידידי-ישראל, בשעה שמצריים מבקשת מארצות-הברית הטבות כלכליות חיוניות.

מובארכ הולך אל הפיסגה כמו שכפאו שר. פרס הולך אל הפיסגה בתשוקה רוננת.

עכשיו או לעולם לא. מצב זה מאפשר למובארכ לנצל את הפיסגה לפחות כדי להביא לסיכום טופי את בעיית טאבה, הנסחבת כבר שבע שנים.

סחבת זו תואמת את האינטרסים של ישראל. מאחר שהיא המחזיקה בשטח, הרי כל יום של דחיה הוא יום של זכיה. מה גם שאין לצמרת ישראל תיקווה רבה לזכות בבוררות.

מכאן הלחץ המצרי לסיום שטר-הבוררות על כל פרטיו לפני הפיסגה. המצרים יודעים היטב שמה שלא יסוכם השבוע, לא יסוכם כלל. אחרי הפיסגה, ואחרי הרוטציה, אין שום סיכוי שממ-שלת-ישראל תהיה גמישה.

אם היה ספק בכך, בא השבוע השר אריאל שרון, מראשי הליכוד, ואמר בפירוש כי פרס עשה בטאבה ויתורים כלתי-מוצדקים, החותרים תחת ביטחון ישראל והיהודים בכלל (ראה הנדון). ברזו פיסח. אם היו אי פעם תיקוות כי הפיסגה תניב גם פירות מדיניים מעבר ליחסים בין ישראל ומצרים (היחסים הרצודדיים) הם נמוגו והימנכו.

עורך להבטחות של ראש-הממשלה, העומד לסיים את תפקידו בעוד חודש, והמהווה, כאימרה האמריקאית שצו"טטה על-ידי משה ארנס, "ברזו פיסח". המצרים עוקבים בדריכות אחרי ההתפתחויות בישראל. הם יודעים היטב כי כממשלה שלאחר-הרוטציה יהיה המעקר במיעוט, לאור מה שהתרחש השבוע בוועידת-המפר"ל (ראה עמודים 8-9). את מקומו של יוסף בורג, המהווה את לשון-המאוננים בין שרי-הממשלה, אמר לתפיס וכולן המר. המשועבד עתה לחלוטין לאנשי גוש-אמנים. בממשלה כזאת כלל לא תיתכן תזווה כלשהי בעניין הגדרה המערבית ורצועת-עזה.

רושם מוטעה? על רקע זה יש משמעות לפרשה-הוואטה, שהתחוללה השבוע בישראל.

במישרד ראש-הממשלה פרצה מחלוקת סביב השאלה: האם הבטיחה מנכ"ל המישרד, אברהם (אברשה) טמיר, לחוסני מובארכ משהו שאינו מוסמך להבטיחה?

הטענה: טמיר נתן למובארכ להבין כי פרס עומד להסכים לנוסחה, שתכיר בזכות-ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני במסגרת קונפדרציה ירדנית-פלסטינית.

הרעיון עצמו סביר לגמרי. לא יתכן משא-יתמון עם חוסניו בלי השתתפות נציגים פלסטיניים שימונו על דעת אש"ף. אש"ף אינו יכול לזנו בלי הכרה בזכות-ההגדרה העצמית, בצורה כל-שהי. מכיוון שהרעיון של קונפדרציה ירדנית-פלסטינית מקובל על שימעון פרס, ניתן לאחר את הדברים על פי נוסחה שתכיר בהגדרה העצמית במסגרת הקונפדרציה.

אולם ממשלת-האחדות מתנגדת לכל איזכור של זכות-ההגדרה העצמית, בכל צורה שהיא, ועל כן לא היה טמיר מוסמך לעורר את הרושם שזה אפשרי.

טמיר כחשיש מכל וכל שנתן רושם זה. אך יש רגליים לחשד כי טמיר אכן הניח לרושם מוטעה כזה להיווצר, כדי לאפשר את הפיסגה, כשם שרפי אדרי

עורך רושם מוטעה דומה אצל המלך חסן, כדי לאפשר את פיסגת חסן-פרס. חסן התאכזב מרה, כאשר נפגש עם פרס וזה רחה מכל וכל את האפשרות הזאת. אכזבה זו נמנעה ממובארכ, מאחר שהדברים דלפו השבוע לפני הפיסגה.

מיוזל מודרך. אך אם גם נוסחה מתונה זו אינה אפשרית — מה נותר למובארכ ולפרס לסכסך?

מכיוון שמובארכ יודע עתה כי לא יצמח לו שום הישג מדיני מן הפיסגה, ולוא גם הועיר ביותר, ירדה התלהבותו עד לאפס.

התוצאה: ככל שהתקרב מועד ה"פיסגה, כן הצטמצמה התוכנית. הפיסגה עצמה אמורה עתה להימשך רק כמה שעות. את שאר הזמן הועידו המארחים הארביים לטיול מודרך של ראשי הממשלה ופמלייתו הגדולה, ובה גם ועדת-העורכים של העיתונים היומיים (ראה להלן).

כאילו חברו הכל כדי להעכיר את האווירה ערב הפיסגה, וליטול ממנה כל הילה של חגיגות, בא מעשה-ההוועה באיסטנבול וגילה את המציאות של יחסי ישראל-ערב (ראה הנדון). לעור מת הצגת-הסרק של הפיסגה שאין לה תכלית.

עשיית שרירים. הלהיטות של פרס לפיסגה וזווסר-התוכן שלה הפכו כה בוררים. עד כי החלו לפעול ככומרנג נגד פרס.

תעמולת הליכוד, שתוארה את הדברים בהגזמה, בלשונו של אריאל שרון, מצאה הר בקרב הציבור. פרס הבהין בכך. מכיוון שכל תכלית התרגיל לא היתה אלא לזכות בפופולאריות, הוא הפך בלתי-יכראי כרגע שהוא כרוך באובדן פופולאריות.

לכן מנה פרס עם הרוח והתחיל לפתע, לעשות שרירים. הוא נתן הוראה דרמטית לשני המנכ"לים בקאהיר: רודר קמחי ואברהם טמיר — לארוז את המונוודות ולחזור הביתה, אם המצרים לא יסכימו לתנאי ישראל בנוגע לסימון הגבול. כך הציג את

בית-הכנסת "נווה שלום" באיסטנבול אחרי הטבח על קודר

בבית-החולים רמב"ם נתפס בזמנו רופא בכיר אחר. אבל המשיך לנהל מחלקה. למישרדי-הברואות ידוע שי יש ניצול רב של משאבי בתי החולים לטיפול בחולים פרי טיים. לא רק בעקיפין אלא בצורה ישירה.

למשל, למעבדה הגסטרואנתרולוגית בבית-החולים רמב"ם נאים בשי עות-הבוקר המוקדמות חולים. שקודם לכן נברקו באופן פרטי על-ידי רופאים העובדים בבית-החולים. ועוברים בדי

ד"ר יעקב הכיליה שנעלמה

ד"ר מולר לשרת את הפוליטיקאים

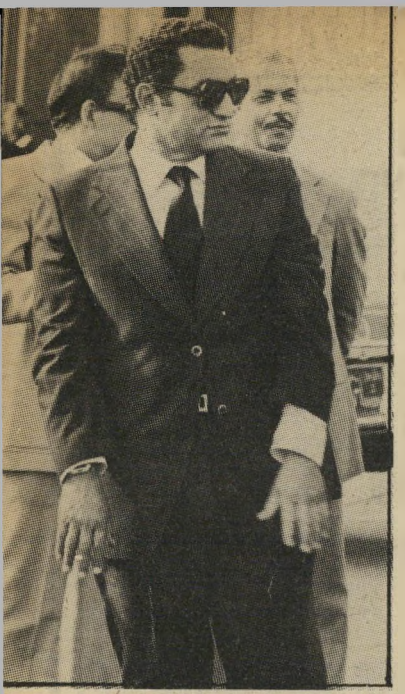
קוה. כאשר לצורך זה משתמשים בציוד יקר מאוד, כמו קולנוסקופ. שאור רך חיו מוגבל, וכל שימוש בו מקצר את חיו.

כאשר שאלתי את הרופא, המשתמש במכשיר זה, מדוע הוא מביא חולים פרטיים לבית-החולים ממשלתי, ענה לי: "אבל אני עושה זאת לפני שעות-העבור דה בבית החולים".

גם לצורך כל מיני בדיקות של חו"ל לים אורולוגיים וגינקולוגיים ולביצוע ניתוחים "קטנים" מביאים רופאים רבים חולים מהקליניקות הפרטיות לבית-החולים הציבורי. לא מעט חולים פרטיים שנשלחים כשבידיהם הפיתקי אות למעבדות ציבוריות לצורך בדיקה. מפאת הכבוד שרווחשים שם לרופאים אלה. מכעעים אותן.

מה הרקע להתפתחות כוללת שיש בחיטה, וחדד וניצול משאבי ביהחציבור להתעשרות פרטית בתוך החברה הרפואית? מהם הגורמים התורמים להתפתחות מסוג זה? ומה הפיתרונות הי נראים באופק לתיקון המצב, אם בכלל?

אין כוונתי להוציא מכלל חשבון השפעת המצב הכללי של החברה, כאשר רוח-החברה נושבת לכיוון השל" מה עם שיטות אלה. שהפכו כמעט לחוקיות ומכובדות. אך הנטיות השל" (המשך בעמוד 36)

הנשיא מובארכ ידיים כבולות

עצמו כיהודי גאה, לפי המסורת של הליכוד.

כך הגיעו שני הצדדים אל רגע-האמת: הברירה בין מציאת פשרה דחוקה וקיום פיסגה חסרת תוכן ורוח ובין פיצוץ שיעכיר את החודש האחרון של פרס ואת יחסי של מובארכ עם ארצות-הברית.

עיתונות ועדת האורחים

העורכים המצריים מתמנים על-ידי השילטון ומשרתים אותו. האם זהו גם תפקודם של העורכים בישראל?

ברוך אל הפיסגה ביקש שימעון פרס לגרוז אחריו שובל ארוך של מלווים, בולטים ביניהם: עורכי העיתונים היומיים בישראל.

בטעות רפוס נוסח-פרויד קרא הא"רץ למישלחת זו, ועדת האורחים". ואכן, הופעתם של אורחים-עורכים אלה תמוהה למדי.

משרתי השילטון. העיתונאים, הנוהרים בהמוניהם לסקר אירועי-לא-אירוע זה (ראה לעיל) ממלאים את תפקידם. אך מה תפקידם של העורכים באירוע זה?

יש לכך הסבר פשוט: במצרים מהווים כל עורכי-העיי תונים פקידים של השילטון. הנשיא עצמו הוא הממנה אותם והמפטר אותם, כאוות-נפשו. משום-כך מהווים העור"כים חלק בלתי-נפרד של המימסד השילטוני.

הנשיא גורר אחריו את העורכים לכל הזדמנות חגיגית, כחלק מן הקישוט. זהו, בין השאר, פרס הניתן לעורכים, המשרתים את השילטון נאמנה.

מעמדה של העיתונות בישראל אמור להיות שונה לגמרי. היא אמורה להיות גורם עצמאי, שאחד מתפקידיו העיקריים הוא למתוח ביקורת על השילטון, לחשוף את מחדליו ומעשיו הפסולים, ולעורר מחשבה עצמאית לגבי מדיניותו.

אולם כאשר הנשיא המצרי מביא עימו חבורה של עורכים, כחלק מן הפמליה הרישמית שלו, רוצה ראש ממשלת-ישראל לשמור על הטימ"ר. גם הוא מביא עימו חבורה מקבילה, כחלק מן הפמליה שלו.

אומרי ח'יחן. השאלה היא: האם צריכים עורכי העיתונים הישראליים להשתתף במישחק זה? האם הם צריכים להגדיר את עצמם כחלק של השילטון, כעדת מקלסים ואומרה"ן (ואף אומרי ח'יחן)?

האם יוכלו למחרת היום למתוח ביקורת נוקבת על המזמין, ועל המדיניות שהוא מייצג?